

Najdražjo stavbo ima SDS, s sporno preteklostjo pa SD

Slaba dva milijona vredno stavbo ima v lasti SDS, za slab milijon jo kupuje NSi, vila SD je vredna najmanj, a ima grd madež: po vojni je bila zaradi kolaboracije zaplenjena judovskemu trgovcu, ki je z vso družino umrl v nemškem koncentracijskem taborišču. Zaplenila jo je republiška vlada za svoje potrebe.

NSI kupuje, a še ni lastnik

Po vrednosti stavb v bilancah je daleč pred drugimi strankami SDS **Janeza Janše**, ki je svojo centralo ocenila na: 1.813.769 evra. Stavbo na Trstenjakovi za Bežigradom so kupili pred desetletjem za slabega 1,9 milijona evrov, pol milijona so plačali takoj, za 1,3 milijona so najeli posojilo, ki je že odplačano.

Kupili so 300 kvadratnih metrov pisarniških prostorov in še skoraj trikrat toliko dvorišča, kjer je mogoče parkirati. Pozneje so stavbo za okoli četrto milijona evrov še obnovili: iz podstrešja je nastala velika konferenčna dvorana.

Novost pri strankah je, da lastnica nepremičnin od lani postaja še NSi **Ljudmile Novak**. Ta stranka je kupila nove poslovne prostore v Ljubljani na Dvorakovi ulici. Lani je zanje plačali 60.000 evrov, stavbo pa bodo odplačevali še deset let. Kot je pojasnil glavni tajnik **Robert Ilc** je skupna vrednost nakupa 980.000 evrov, za to pa je stranka dobila 420 kvadratnih metrov prostorov. V bilanci, ker prostorov še niso odkupili, stavba ni prikazana kot njihova last.

Žrtvam holokavsta vlada odvzela premoženje

Nepremičnine je iz časov prejšnjega sistema podedovala SD **Dejana Židana**, ki v bilanci lani svoje stavbe ceni na 342.355

evrov. Najpomembnejša je vila, v kateri posluje centrala SD, na Levstikovi ulici v centru Ljubljane.

Dobili so jo z menjalno pogodbo za del stavbe parlamenta: za poslopje nekdanje centralnega komiteja na Tomšičevi. A stavba na Levstikovi ima zgodovinski madež. Po vojni je bila odvzeta trgovcu **Feliksi Moskoviču**, ki je umrl v koncentracijskem taborišču, mrtvega pa so ga obtožili kolaboracionizma in mu zaplenili premoženje.

[sociallocker id=10707][[/sociallocker]

Odvzem so po vojni po vrsti zapletov sicer sčasoma preklicali, a vila je ves čas bila v državni rabi in na koncu je z delnim poplačilom tudi prešla v državno last. Po letu 1945 je služila za reprezentančne potrebe republiških oblasti.

Od kod izvira družina Moskovič

Leta 1889 je v Ljubljani trgovino odprl hrvaški Jud **Julij Moises**. Po njegovi smrti sta jo prevzela sinova Robert in Feliks. Sinova sta priimek spremenila v Moskovič. Od smrti Roberta leta 1927 je lastnik le še Feliks Moskovič. Podjetje Moskovič je bilo leta 1939 eno največjih trgovskih podjetij v Sloveniji: trgovalo je z z usnjem, strojarskimi maščobami, strojili, ekstrakti za strojenje kož in z uvoženimi kožami. Leta 1931 sta Feliks in **Klara Moskovič** kupila stavbo, ki je danes v lasti SD. Različni avtorji različno navajajo, kdaj je v koncentracijskem taborišču Feliks umrl, največkrat je navedeno leto 1944, tisto leto bi naj umrla tudi oba otroka Julij in Vera, zadnja je leto pozneje v taborišču umrla še Klara Moskovič. Za sina Julija je v literaturi zapisano tudi, da je umrl kot italijanski partizan.

Več o dogajanju z Družino Moskovič in nepremičninami v njihovi lasti je dostopno v rezultatih raziskave, ki jo je vodil **Andrej Pančur** in je dostopna v priponki:

Premoženjski in civilno-pravni položaj slovenskih Judov v 20. stoletju

Za hišo, ki jo je SDS kupila na Trstenjakovi ulici v Ljubljani, so morali prva leta vsako leto odplačati 135.000 evrov posojila (pribitek na obrestno mero je bil 1,3 odstotka). Stavbo je SDS na Trstenjakovi ulici pozneje še preuredila; podstrešje so pregradili v veliko konferenčno dvorano, kar je stalo okoli 250.000 evrov.